ICCJ – Aplicarea conducătorului autorităţii publice a amenzii de 20% din salariul minim brut pe economie pe zi de întârziere

Legislaţie relevantă:

Legea nr. 554/2004, art. 24 alin. (2)

Aplicarea sancţiunii prevăzute de art. 24 alin. (2) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, modificată este condiţionată de stabilirea culpei conducătorului autorităţii administrative pentru neexecutarea hotărârii definitive și irevocabile pronunţate de instanţa de contencios administrativ.

Decizia nr. 1435 din 16 martie 2012

Curtea de Apel București – Secţia a VIII-a Contencios Administrativ și Fiscal, prin sentinţa nr. 7441 din 07.12.2011, a admis acţiunea reclamantului GF formulată în contradictoriu cu pârâtele Comisia Centrală pentru Stabilirea Despăgubirilor, DD– Președinte al Comisiei Centrale pentru Stabilirea Despăgubirilor și chemata în garanţie Primăria Municipiului Bacău și a aplicat Președintelui Comisiei Centrale pentru Stabilirea Despăgubirilor o amendă de 20% din salariul minim brut pe economie pe zi de întârziere, de la data numirii acesteia în funcţia de conducere și până la data executării sentinţei nr. 3987 din 18.11.2009 pronunţată de această instanţă.

Pentru a pronunţa o asemenea soluţie, prima instanţă a reţinut următoarele:

Prin sentința nr. 3987 din 18.11.2009 pronunţată de Curtea de Apel București – Secţia de Contencios Administrativ și Fiscal, astfel cum a fost modificată prin decizia nr. 4207 din 08.10.2010 pronunţată de Înalta Curte de Casaţie și Justiţie – Secţia de Contencios Administrativ și Fiscal, a fost admisă în parte cererea reclamantului GF și a fost obligată pârâta Comisia Centrală pentru Stabilirea Despăgubirilor să transmită dosarul nr. 14059/CC la evaluator și să emită acestuia decizia reprezentând titlu de despăgubire.

În raport de prevederile art. 24 alin. 1 din Legea nr. 554/2004, modificată, pârâtele aveau la dispoziţie un termen de 30 zile de la data rămânerii irevocabile a hotărârii pentru punerea în executare a acesteia.

Această hotărâre nu a fost pusă în executare nici în prezent, deși a trecut un interval de timp mai mare de un an de zile de la data până la care trebuia executată, motiv pentru care devin aplicabile prevederile art. 24 alin. 2 din legea aflată în discuţie.

În speţă, pârâta nu a probat faptul că dosarul reclamantului se află la Primăria Municipiului Bacău și că au fost întreprinse demersuri pentru a se intra în posesia acestuia.

Împotriva acestei sentinţe a declarat recurs pârâta DD– Președinte al Comisiei Centrale pentru Stabilirea Despăgubirilor, care a solicitat modificarea sa, în sensul respingerii acţiunii reclamantului GF ca neîntemeiate.

În motivarea căii de atac, încadrată în drept în dispoziţiile art. 304 pct. 9 C.proc.civ., recurenta a susţinut faptul că sentința contestată dată cu încălcarea și aplicarea greșită a dispoziţiilor art. 24 din Legea nr. 554/2004 și art. 13 din Titlul VII al Legii nr. 247/2005.

În dezvoltarea acestui motiv de recurs au fost formulate de către recurentă următoarele critici de nelegalitate:

Pentru ca un subiect de drept să poată fi obligat la plata amenzii prevăzute de textul legal anterior arătat, trebuie să îndeplinească cumulativ două condiţii: să aibă competenţa (respectiv, posibilitatea concretă) de a executa (ori a asigura executarea) personal a hotărârii judecătorești irevocabile; să fie vorba de o persoană fizică privată.

Ca atare, nu se poate sancţiona o persoană juridică de drept privat, care utilizează fonduri publice, în încercarea de a eficientiza demersul reclamanţilor.

Dimpotrivă, dacă persoana amendată este una privată, ea trebuie să suporte această amendă din patrimoniul propriu, amenda având un caracter cominatoriu.

Conform art. 13 din Titlul VII al Legii nr. 247/2005, membrii Comisiei Centrale pentru Stabilirea Despăgubirilor nu au raporturi de subordonare faţă de Președintele Autorităţii Naţionale pentru Restituirea Proprietăţilor.

Potrivit art. 14 alin. 2 din aceeași lege, Comisia Centrală decide cu majoritatea de voturi a celor prezenţi.

În această situaţie, votul aparţine fiecărui membru al Comisiei Centrale, iar Președintele nu are un instrument legal pentru a determina votul celorlalţi membrii ai Comisiei.

Ca atare, în cazul neexecutării unei hotărâri judecătorești, răspunderea aparţine Comisiei în întregul său și nu Președintelui, care are un vot egal cu ceilalţi membrii. Însă, acest aspect nu a fost analizat de către prima instanţă cu ocazia soluţionării excepţiei lipsei calităţii procesuale pasive.

În fine, recurenta a arătat că în ședinţa Comisiei Centrale pentru Stabilirea Despăgubirilor din data de 15.03.2011 a fost desemnată S.C. „Cont Expert” S.A. în vederea întocmirii raportul de evaluare ce urmează să stea la baza emiterii titlului de despăgubire al intimatului. Însă, în lipsa

dosarului de despăgubire nr. 14059/CC, care se află la Primăria Municipiului Bacău, se află în imposibilitatea transmiterii acestuia către societatea de evaluare.

Recurenta a mai precizat că, prin mai multe adrese, a solicitat dosarul de la Primărie, dar nu a primit un răspuns favorabil, motiv pentru care nu se face vinovată de neexecutarea sentinţei nr. 3987 din 18.11.2009 pronunţată de Curtea de Apel București – Secţia de Contencios Administrativ și Fiscal.

În baza art. 305 C.proc.civ., Înalta Curte a încuviinţat recurentei administrarea probei cu înscrisuri (a se vedea filele 34-40).

Recursul este fondat.

Obiectul cererii deduse judecăţii îl reprezintă aplicarea sancţiunii prevăzute de art. 24 din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, modificată, ca urmare a refuzului autorităţii publice pârâte de a pune în executare obligaţiile stabilite prin titlul executoriu.

În concret, textul legal anterior individualizat prevede că:

„(1) Dacă în urma admiterii acţiunii autoritatea publică este obligată să încheie, să înlocuiască sau să modifice actul administrativ, să elibereze un alt înscris sau să efectueze anumite operaţiuni administrative, executarea hotărârii definitive și irevocabile se face în termenul prevăzut în cuprinsul acesteia, iar în lipsa unui astfel de termen, în cel mult 30 de zile de la data rămânerii irevocabile a hotărârii.

(2) În cazul în care termenul nu este respectat, se aplică conducătorului autorităţii publice sau, după caz, persoanei obligate o amendă de 20% din salariul minim brut pe economie pe zi de întârziere, iar reclamantul are dreptul la despăgubiri pentru întârziere.”

În speţa de faţă, titlul executoriu este reprezentat de sentinţa nr. 3987 din 18.11.2009 pronunţată de Curtea de Apel București – Secţia de Contencios Administrativ și Fiscal, astfel cum a fost modificată prin decizia nr. 4207 din 08.10.2010 pronunţată de Înalta Curte de Casaţie și Justiţie – Secţia de Contencios Administrativ și Fiscal.

Prin această hotărâre judecătorească, pârâta Comisia Centrală pentru Stabilirea Despăgubirilor a fost obligată să transmită dosarul nr. 14059/CC la evaluator și să emită decizia reprezentând titlu de despăgubire pentru reclamantul GF.

În raport de prevederile art. 24 alin. 2 din Legea nr. 554/2004, modificată pârâta DD– Președinte al Autorităţii Naţionale pentru Restituirea Proprietăţilor – are calitate procesuală pasivă în calitate de conducător al autorităţii publice obligate la executare.

Faptul că Comisia Centrală pentru Stabilirea Despăgubirilor este un organ colegial care adoptă deciziile privitoare la titlurile de despăgubire prin votul membrilor săi nu atrage nici lipsa calităţii procesuale pasive a președintelui acestei autorităţi publice și nici inadmisibilitatea capătului de cerere privind obligarea la plata amenzii.

Indiferent de caracterul colegial al deciziilor adoptate în cadrul autorităţii publice anterior individualizate și de lipsa subordonării ierarhice a membrilor Comisiei faţă de președinte, acesta poate și trebuie să adopte măsurile care se impun în vederea executării hotărârii privitoare la emiterea deciziei ce reprezintă titlu de despăgubire.

Pe fondul cererii, prima instanţă a arătat că nu s-a făcut dovada demersurilor întreprinse de către autorităţile pârâte în vederea aducerii la îndeplinire a obligaţiei ce le incumbă în baza titlului executoriu aflat în discuţie.

Din actele prezentate la dosar în faza procesuală a recursului rezultă că, prin adresele nr. 14059/CC/10.08.2009, nr.

14059/CC/20.05.2009 și nr. 14059/CC/27.01.2012, s-a solicitat Primarului Municipiului Bacău restituirea dosarului de despăgubire nr. 14059/CC în vederea trimiterii acestuia la evaluator.

În urma acestei corespondenţe purtate de autoritatea recurentă, la data de 13.03.2012, dosarul anterior arătat a fost retransmis Secretariatului Comisiei Centrale pentru Stabilirea Despăgubirilor, prin procesul-verbal nr. 2106/2012 (filele 34-35 dosar recurs).

Ca atare, dosarul intimatului urmează să fie înaintat la evaluator pentru întocmirea raportului de evaluare a imobilului menţionat în titlul executor.

Pornind de la aspectele anterior expuse, instanţa de control judiciar apreciază că recurenta nu este în culpă pentru neexecutarea executarea hotărârii definitive și irevocabile ce constituie titlul executor în cauza de faţă.

Faţă de împrejurarea că instanţa de fond a interpretat în mod greșit dispoziţiile art. 24 din Legea nr. 554/2004, modificată, în raport de situaţia factuală reţinută, fiind incident motivul de recurs prevăzut de art. 304 pct. 9 C.proc.civ., Înalta Curte, în temeiul art. 312 alin. 1-3 C.proc.civ, raportat la art. 20 și 28 din Legea nr. 554/2004, a admis recursul, a modificat în parte sentinţa atacată, în sensul că a respins cererea reclamantului GF e aplicare a amenzii, ca neîntemeiată.